

**ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΡΑΦΑΗΛ
ΠΑΧΥΛΑΜΜΟΥ**

**ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
2020**

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ

Στα εξηντάχρονα της Κυπριακής
Δημοκρατίας
1960-2020

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:

Ιερά Μητρόπολις Πάφου: 26821000

Επισκοπή Αρσινόης: 26352515

Ι.Ν. Αγ. Ραφαήλ Παχυλάμμου: 26342421

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Συμπληρώνονται φέτος εξήντα χρόνια από την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο τερματισμός της αποικιοκρατικής διακυβέρνησης και η δημιουργία ενός ανεξάρτητου Κράτους ήταν το αποτέλεσμα του τετραετούς επικού απελευθερωτικού μας αγώνα. Η Κυπριακή Δημοκρατία, δεν ήταν, βέβαια, ο στόχος εκείνου του αγώνα, ούτε και πραγμάτωνε τον πόθο αναρίθμητων γενιών Ελλήνων Κυπρίων. Στόχος και πόθος ήταν η Ένωση της Κύπρου με τη μητέρα πατρίδα, την Ελλάδα. Οι διεθνείς μηχανορραφίες, η Αγγλική δολιότητα και οι επεκτατικές βλέψεις της Τουρκίας μας επέβαλαν, τότε, μian κολωβή ανεξαρτησία που εκφραζόταν με την Κυπριακή Δημοκρατία.

Όσoσo σήμερα, μετά την τραγωδία της Τουρκικής εισβολής και κατοχής, που συνεχίζεται για σαρανταέξι χρόνια, η Κυπριακή Δημοκρατία, το διεθνώς

αναγνωρισμένο Κράτος μας, αποτελεί την μόνη έπαλξη αγώνα, που διαθέτουμε, για εθνική επιβίωση και απελευθέρωση του τόπου μας.

Αφιερώνοντας το φετινό ημερολόγιο του προσκυνήματος του Αγίου Ραφαήλ Παχυάμμου στην εξηκοστή επέτειο της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, καλούμαστε όλοι να συνειδητοποιήσουμε τις ευθύνες μας, για διαφύλαξή της ως κόρης οφθαλμού. Το ότι η Τουρκία βυσσοδομεί για διάλυσή της, τη χαρακτηρίζει ως εκλιπούσα και αποφεύγει, όπως ο διάβολος το λιβάνι, την αναφορά σ' αυτή, δείχνει τη σημασία της για μας και τονίζει τις ευθύνες μας απέναντί της.

Εύχομαι κάθε ευτυχία και τις ευλογίες του Θεού σε όλους κατά το νέο έτος 2020. Να θυμάστε, όμως, ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερη επίγεια ευτυχία από την ελευθερία της πατρίδας.

† Ο Πάφου Γεώργιος

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020

1	Τ	†ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, Βασιλείου του Μεγάλου
2	Π	Σιλβέστρου Ρώμης, Σεραφείμ Σάρωφ,
3	Π	Μαλαχίου πρ., Γορδίου μ., Θωμαΐδος μ, εν Λέσβω,
4	Σ	Σύναξης των Ο' Αποστόλων Θεοκτίστου οσ., Νικηφόρου Λεπρού
5	Κ	†ΠΡΟΤΩΝ ΦΩΤΩΝ. Θεοπέμπτου & Θεωνά μαρτ., Συγκλητικής οσίας
6	Δ	†ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ
7	Τ	†Σύναξις Ιωάννου Προδρόμου
8	Τ	Δομνίκης οσ., Γεωργίου Χοζεβίτου
9	Π	Πολυεύκτου μ., Ευστρατίου θαυματ. οσ., Παρθένας Εδεσσαίας
10	Π	Γρηγορίου Νύσσης
11	Σ	†Θεοδοσίου οσ., κοινοβιάρχου
12	Κ	†ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ. Τατιανής
13	Δ	Ερμούλου & Στρατονίκου μ., Μαξίμου Καυσοκαλυβίτου
14	Τ	Αββάδων εν Σινά & Ραϊθώ αναιρεθέντων
15	Τ	Παύλου του Θηβαίου, Ιωάννου του Καλυβίτου οσίων
16	Π	†Προσκύνησις τιμίας αλύσεως Απ. Πέτρου
17	Π	†Αντωνίου Μεγάλου , Γεωργίου ν. εν Ιωαννίνοις
18	Σ	†Αθανασίου & Κυρίλλου πατριαρχών Αλεξανδρείας
19	Κ	†ΙΒ' ΛΟΥΚΑ (10 Λεπρών). Μακαρίου Αιγ., Μάρκου Ευγενικού
20	Δ	†Ευθυμίου του Μεγάλου
21	Τ	Μαξίμου ομ., Νεοφύτου & Αγνης μ., Μαξίμου του Γραικού
22	Τ	†Τιμοθέου απ , Αναστασίου οσιομ. του Πέρσου
23	Π	Διονυσίου οσ. του εν Ολύμπω, Κλήμεντος Αγκύρας, Αγαθαγγέλου
24	Π	Ξένης οσ., Νεοφύτου Εγκλ.
25	Σ	† Γρηγορίου Θεολόγου
26	Κ	† ΙΕ' ΛΟΥΚΑ (Ζακχαίου). Ξενοφώντος οσ. & συνοδ.,
27	Δ	†Ιωάννου Χρυσοστόμου (ανακομ. λειψ.)
28	Τ	Εφραίμ του Σύρου, Παλλαδίου οσ., Χάριτος μ.
29	Τ	Ιγνατίου Θεοφόρου (ανακ. λειψ.)
30	Π	†Τριών Ιεραρχών
31	Π	Κύρου & Ιωάννου Αναργύρων

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
5	Β΄ Τιμ. δ, 5-8	Μάρκ. α΄, 1-8	δ΄	Ζ΄
6	Τιτ. β΄ 11-14, γ΄ 4-7	Ματθ. γ΄ 13-17	-	-
12	Εφ. δ΄ 7-13	Ματθ. δ΄ 12-17	πλ.α΄	Η΄
17	Εβρ. ιγ΄ 17-21	Λουκ. στ΄ 17-23	-	-
19	Κολ. γ΄ 4-11	Λουκ. ιζ΄ 12-19	πλ.β΄	Θ΄
26	Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15	Λουκ. ιθ΄ 1-10	βαρύς	Ι΄

Απολυτίκιον Αγίου Νεοφύτου Ύχος α΄. Της ερήμου πολίτης

Των Λευκάρων το κλέος και Κυπρίων το
καύχημα, Μονής Εγκλείστρας πολιούχε,
Θεοφόρε πάτερ ημών Νεόφυτε, νηστεία,
αγρυπνία προσευχή και έγκλειστος εν
άνθρω καρτερών, θείαν χάριν εκομίσω
ην πιστοίς νυν παρέχει θήκη λειψάνων
σου. Δόξα τω ταύτην βραβεύσαντι ημίν,
δόξα τω σε δοξάσαντι, δόξα τω χορηγούντι
διά σου πάσιν ιάματα.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

1	Σ	†Τρύφωνος μ., Βίβιας, Περπέτουας
2	Κ	ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
3	Δ	Συμεών Θεοδόχου, Άννης πρ.
4	Τ	Ισιδώρου Πηλουσιώτου
5	Τ	Αγάθης μ., Πολυεύκτου Κ/πόλεως
6	Π	Φωτίου Κ/Πόλεως του μεγάλου, Βουκόλου επ. Σμύρνης
7	Π	Παρθενίου Λαμψάκου, Λουκά εν Στειρίω
8	Σ	†Θεοδώρου Στρατηλάτου, Μακαρίου επ. Πάφου
9	Κ	†ΤΕΛΩΝΟΥ & ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ Νικηφόρου μ., Φιλαργίου επ. Πάφου
10	Δ	† Χαραλάμπους ιερομ., Ζήνωνος ταχυδρόμου
11	Τ	Βλασίου Ιερομάρτυρος, Θεοδώρας Αυγούστης
12	Τ	Μελετίου Αντιοχείας, Χρήστου νεομ. Κηπουρού
13	Π	Ακύλα & Πρισκίλλης απ., Ευλογίου Αλεξανδρείας
14	Π	Αυξεντίου, Αβραάμ, Μάρωνος οσ., Χλόης οσ.
15	Σ	Ονησίμου απ., Ανθίμου εν Χίω
16	Κ	†ΑΣΩΤΟΥ. Παμφίλου μ.
17	Δ	Θεοδώρου Τήρωνος, Πουλχερίας βασ, Μαριάμνης ισαπ.
18	Τ	Λέοντος πάπα Ρώμης
19	Τ	Φιλοθέης της Αθηναίας, Αρχίππου απ.
20	Π	Λέοντος επ. Κατάνης, Αγάθωνος πάπα Ρώμης
21	Π	Ευσταθίου Αντιοχείας, Ζαχαρίου Ιεροσολύμων
22	Σ	†ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ. Εύρεσις λειψ. των εν τοις Ευγενίου μ.
23	Κ	†ΑΠΟΚΡΕΩ. Πολυκάρπου Σμύρνης
24	Δ	†Α΄ & Β΄ εύρεσις κεφαλής Ιωάννου Προδρόμου
25	Τ	Ταρασίου Κ/πόλεως
26	Τ	Φωτεινής της Σαμαρείτιδος, Πορφυρίου Γάζης
27	Π	Προκοπίου Δεκαπολίτου, Στεφάνου οσ.
28	Π	Βασιλείου οσ. ομολ., Κυράννης νεομ.
29	Σ	Των εν ασκήσει λαμψάντων. Κασσιανού οσ. Ρωμαίου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ήχος	Εωθινόν
2	Εβρ. ζ' 7-17	Λουκ. β' 22-40	πλ.δ'	-
9	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	α'	Α'
10	Β' Τιμ. β' 1-10	Ιω. ιε' 17-ιστ' 2	-	-
16	Α' Κορ. στ' 12-20	Λουκ. ιε' 11-32	β'	Β'
22	Α' Θεσ. δ' 13-17	Λουκ. κα' 8-9,25-27,35-36	-	-
23	Α' Κορ. η' 8-θ' 2	Ματθ. κε' 31-46	γ'	Γ'

Απολυτίκιον Αγίου Αρίστωνος Επισκόπου Αρσινόης Ήχος πλ. α'. Τον συνάναρχον Λόγον

Των αρίστων ποιμένων το εγκαλλώπισμα,
ιεροφάντορα θείον της Αρσινόης λαμπρώς,
ευφημήσωμεν Αρίστωνα τον ένδοξον, ως
δαιμονώντων ιατρόν και μεσίτην προς Θεόν
ανύστακτον ευσεβούντων, επιζητούντων
αρίστην οδεύσαι τρίβον της θεώσεως.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

1	Κ	†ΤΥΡΙΝΗΣ. Ευδοκίας οσ.
2	Δ	ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ. Νικολάου Γλιανά οσ. Ηαυχίου μ. (Αρχή νηστείας)
3	Τ	Ευτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου μ.
4	Τ	Γερασίμου Ιορδανίτου
5	Π	Κόνωνος του εν Ακάμαντι
6	Π	†Α΄ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Των εν Αμορίω 42 μαρτ. Μνήμη ευρέσεως Τιμ. Σταυρού
7	Σ	†Θαύμα κολλύβων αγ. Θεοδώρου. Λαυρεντίου οσ.
8	Κ	†Α΄ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ορθοδοξίας). Θεοφυλάκτου οσ.,
9	Δ	†Των Αγίων 40 μαρτύρων εν Σεβαστεία
10	Τ	Κοδράτου Κορίνθου, Αναστασίας Πατρικίας, Μιχαήλ νεομ.
11	Τ	Σωφρονίου Ιεροσ., Θεοδώρας Άρτης
12	Π	Θεοφάνους οσ., Γρηγορίου Διαλόγου, Συμεών νέου Θεολ.
13	Π	†Β΄ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Πουπλίου, Νικηφόρου Κ/πόλεως, Μαρίου επ.
14	Σ	Βενεδίκτου οσ., Ευσχήμενος επ. Λαμψάκου ομολ.
15	Κ	†Β΄ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγ. Παλαμά). Αριστοβούλου Απ.
16	Δ	Σαβίνου, Χριστοδούλου οσ. εν Πάτμω
17	Τ	Αλεξίου ανθρώπου του Θεού
18	Τ	Κυρίλλου Ιεροσ.
19	Π	Χρυσάνθου & Δαρείας μαρτύρων
20	Π	†Γ΄ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Των εν μονή Αγ. Σάββα αναπ. Οσίων
21	Σ	Θωμά Κ/πόλεως, Ιακώβου οσ. ομολ.
22	Κ	†Γ΄ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνησεως). Βασιλείου ιερομ.
23	Δ	Νίκωνος & 199 μαθητών μαρτ.
24	Τ	Αρτέμονος Σελευκείας, Παρθενίου Κ/πόλεως
25	Τ	†ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
26	Π	Σύναξις Αρχαγγέλου Γαβριήλ
27	Π	†Δ΄ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Ματρώνης οσ. εν Θεσσαλονίκη
28	Σ	Ιλαρίωνος του νέου, Ηρωδίωνος εκ των Ο΄ αποστόλων
29	Κ	†Δ΄ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ιωάν. Κλίμακος).
30	Δ	Ιωάννου οσ. της Κλίμακος
31	Τ	Υπατίου Γαγγρών

ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ήχος	Εοθινόν
1	Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4	Ματθ. στ' 14-21	δ'	Δ'
8	Εβρ.ια' 24-26, 32-40	Ιω. α' 44-52	πλ.α'	Ε'
9	Εβρ.ιβ' 1-10	Ματθ. κ' 1-16	-	-
15	Εβρ.α' 10-β' 3	Μάρκ. β' 1-12	β'	ΣΤ'
22	Εβρ.δ' 14-ε' 6	Μάρκ. η' 34-θ' 1	βαρύς	Ζ'
25	Εβρ.β' 11-18	Λουκ. α' 24-38	-	-
29	Εβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	πλ.δ'	Η'

Απολυτίκιον Αγίου Κόνωνος του εν Ακάμαντι Ήχος πλ α', Τον συνάναρχον Λόγον

Του Ακάμαντος έμψυχον σεμιολόγημα και
νήσου Κύπρου οσίωv φωτοειδών θησαυρόν,
τον ασκήσει θεαρέστω διαλάμψαντα, Κόνωνα
μέλψωμεν πιστώσ μελιρρύτοις εν ωδαίς
βοώντες· λαμπρέ κοσμήτορ ησυχαστών,
χαμαιζήλων ημών παθών σκοτειάν
σκέδασον.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020

1	Τ	Μαρίας οσ. Αιγυπτίας
2	Π	†Μ. ΚΑΝΩΝ. Τίτου οσ., Θεοδώρας
3	Π	†ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ. Νικήτα, Ιωσήφ υμνογράφου
4	Σ	Γεωργίου του εν Μαλεώ
5	Κ	†Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ, Μαρίας Αιγυπτ., Κλαυδίου μ.,
6	Δ	Ευτυχίου πατρ., Γρηγορίου Σιναΐτου
7	Τ	Καλλιοπίου & Ακυλίνης μ., Γεωργίου Μυτιλήνης
8	Τ	Ηρωδίωνος, Αγάβου, Ρούφου εκ των Ο΄ απ.
9	Π	Ευψυχίου μάρτ., Ραφαήλ, Νικολάου, Ειρήνης μ.
10	Π	Τερεντίου, Πομπηίου Γρηγορίου Ε΄ Κ/πόλεως
11	Σ	†ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ. Αντύπα επ.
12	Κ	† ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ
13	Δ	† Μ. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ιωσήφ Παγκάλου
14	Τ	†Μ.ΤΡΙΤΗ. Των 10 Παρθένων
15	Τ	†Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ. Της αλειψάσης τον Κύριον
16	Π	†Μ. ΠΕΜΠΤΗ. Ο Μυστικός Δείπνος
17	Π	†Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τα Άγια Πάθη
18	Σ	†Μ. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Η εις Άδου κάθοδος
19	Κ	†ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Η Ανάσταση του Κυρίου
20	Δ	†Διακαινησίμου. Θεοδώρου οσ. Τριχινά, Ζακχαίου απ.
21	Τ	†Ραφαήλ, Νικολάου & Ειρήνης μ. Αλεξάνδρας βασ.,
22	Τ	Θεοδώρου Συκεώτου, Ναθαναήλ αποστ. Νεάρχου μ.
23	Π	†Γεωργίου του Τροπαιοφόρου
24	Π	†Ζωοδόχου Πηγής, Ελισάβετ οσ. Θαυμ.
25	Σ	†Μάρκου Ευαγγελιστού
26	Κ	†ΤΟΥ ΘΩΜΑ. Βασιλέως Αμασείας. Καλανδίνων Αρόδων
27	Δ	Συμεών Ιεροσολύμων
28	Τ	Των εν Κυζίκω 9 μαρτύρων
29	Τ	Ιάσσανος & Σωσιπάτρου απ., Κερκύρας μ.
30	Π	†Ιακώβου αποστ. Ζεβεδαίου

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύχος	Εοθινόν
5	Εβρ.θ' 11-14	Ματθ. ι' 32-45	α'	Θ'
11	Εβρ.ιβ' 28-γ' 8	Ιω. ια' 1-45	-	-
12	Φίλιπ. δ' 4-9	Ιω ιβ' 1-18	-	-
19	Πρ. α' 1-8	Ιω.α' 1-17	Άγιον Πάσχα	Άγιον Πάσχα
23	Πρ. ιβ' 1-11	Ιω γ' 1-15	πλ.α'	-
26	Πρ.ε' 12-20	Ιω. κ' 19-31	-	Α'

Απολυτίκιον Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης Ύχος δ', Ταχύ προκατάλαβε

Εν Λέσβω αθλήσαντες, υπέρ Χριστού του Θεού, αυτήν ηγιαάσατε, τη των λειψάνων υμών, ευρέσει μακάριοι· όθεν υμάς τιμώμεν, Ραφαήλ θεοφόρε, άμα συν Νικολάω και παρθένω Ειρήνη, ως θείους ημών προστάτας και πρέσβεις προς Κύριον.

ΜΑΙΟΣ 2020

1	Π	†ερεμίου προφ., Παναρέτου Πάφου
2	Σ	†Αθανασίου Μ. Αλεξάνδρειας, Ματρώνης Ρωσίδος.
3	Κ	†ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ. Τιμοθέου & Μαύρας μ., Ταξ. Μανταμάδου
4	Δ	Πελαγίας μάρτυρος, Ιλαρίου θαυματουργού
5	Τ	Ειρήνης μεγ., Εφραίμ νεοφανούς
6	Τ	Ιώβ δικαίου & πολυάθλου
7	Π	Μνήμη του εν ουρανώ φανέντος Τιμίου Σταυρού
8	Π	†Ιωάννου του Θεολόγου, Αρσενίου οσ. μεγάλου
9	Σ	Ησαΐου πρ., Χριστοφόρου μάρτ.
10	Κ	†ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ. Σίμωνος απ.
11	Δ	Κυρίλλου & Μεθοδίου ισαπ., Μωκίου ιερομ.
12	Τ	†Επιφανίου Κύπρου, Γερμανού Κ/ πόλεως
13	Τ	†ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Γλυκερίας μάρτ.,
14	Π	Ισιδώρου Χίου, Θεράποντος Κύπρου ιερομ.,
15	Π	Παχωμίου οσ. μεγ., Αχιλλίου επ. Λαρίσης
16	Σ	Θεοδώρου ηγιασμένου
17	Κ	†ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ. Ανδρονίκου & Ιουνίας απ.,
18	Δ	Διονυσίου, Ανδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ηρακλείου.
19	Τ	Πατρικίου Προύσσης, 13 μοναχών της Καντάρας
20	Τ	Θαλελλαίου μ., Λυδίας Φιλип., Μάρκου ερημίτου
21	Π	†Κωνσταντίνου & Ελένης ισαποστόλων
22	Π	Βασιλίσκου μ.
23	Σ	Μιχαήλ Συνάδων, Μαρίας μυροφόρου του Κλωπά
24	Κ	†ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ. Συμεών οσ. εν Θαυμαστώ όρει, Κυριακού οσ.
25	Δ	† Γ' Εύρεσις Τιμίας κεφ. Προδρόμου
26	Τ	Κάρπου & Αλφαίου εκ των Ο' απ. Συνεσίου Καρπασέων
27	Τ	†Απόδοσις εορτής Πάσχα. Ιωάννου οσ. Ρώσου, Ελλαδίου μ.
28	Π	†ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ. Ευτυχούς Μελιτινής
29	Π	Θεοδοσίας Κων/ τίσσης οσιομ., Υπομονής οσ.
30	Σ	Ισακίου οσ., Εμμελείας μητρός Μεγ.Βασιλείου
31	Κ	†318 ΠΑΤΕΡΩΝ (Α Οικ. Συν.) Ευσταθίου Κ/ πόλεως

ΜΑΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύμνος	Εωθινόν
3	Πρ. στ' 1-7	Μαρκ. ιε' 43-ιστ' 8	β'	Δ'
10	Πρ. θ' 32-42	Ιω. ε' 1-15	γ'	Ε'
13	Πρ ιδ' 6-18	Ιω. ζ' 14-30	-	-
17	Πρ. ια' 19-30	Ιω. δ' 5-42	δ'	Ζ'
21	Πρ. κστ' 1,12-20	Ιω. ι' 1-9	-	-
24	Πρ. ιστ' 16-34	Ιω. θ' 1-38	πλ.α'	Η'
28	Πρ.α' 1-12	Λουκ. κδ' 36-53	-	-
31	Πρ.κ' 16-18, 28-36	Ιω. ιζ' 1-13	πλ.β'	Ι'

Απολυτίκιον Αγίου Παναρέτου Ύμνος πλ. α'. Τον συνάναρχον Λόγον

Τον της Πάφου ποιμένα, θείον Πανάρετον,
ως Χριστού Ιεράρχην ανευφημήσωμεν· ότι
εργάτης συνेतός, πασών των θείων αρετών,
και εν αγίοις θαυμαστός, εγένετο εν υστέροις
καιροίς, και πάντων προστάτης, των
ανυμνούντων αυτού την κοίμησιν.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

1	Δ	Ιουστίνου φιλοσ. και μάρτυρος
2	Τ	Νικηφόρου Κ/ πόλεως
3	Τ	Λουκιλλιανού μ., Παύλης μαρτ.
4	Π	Μητροφάνους Κ/πόλεως, Μάρθας & Μαρίας αδελφών Λαζάρου
5	Π	Δωροθέου Τύρου, Νικάνδρου ιερομ., Μάρκου νεομ. εν Χίω
6	Σ	†ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ιλαρίωνος οσ. του νέου
7	Κ	†ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ.
8	Δ	†ΑΠΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. Θεοδώρου στρατ.(ανακ), Καλλιόπης μ.,
9	Τ	Κυρίλλου Αλεξ.
10	Τ	Αλεξάνδρου & Αντωνίνης μαρτ
11	Π	†Βαρθολομαίου & Βαρνάβα απ. , Λουκά Κριμαίας Βαρνάβα εν Βάσση
12	Π	Ονουφρίου οσίου, Πέτρου του εν Άθω, Ζήνωνος επ. Κουρίου
13	Σ	Ακυλίνης μάρτυρος, Τριφυλλίου επ. Λήδρας
14	Κ	†ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ. Ελισσαίου πρ., Μεθοδίου ομολ.
15	Δ	Αμίας πρ, Ιερωνύμου σσ, Αυγουστίνου επ(Αρχιηγείας Αγίων Αποστόλων)
16	Τ	Τύχωνος Αμαθούντος Κύπρου
17	Τ	Ισαύρου διακ., Μανουήλ & συν αυτώ μ. Περσίας
18	Π	Λεοντίου μ, Λεοντίου Νεαπόλεως
19	Π	Ιούδα (Θαδδαίου) αποστόλου
20	Σ	Μεθοδίου Πατάρων, Νικολάου Καβάσιλα
21	Κ	†Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ιουλιανού μάρτ.
22	Δ	Ευσεβίου Σαμοσάτων, Ζήνωνος & Ζηνά μαρτ.
23	Τ	Αγριππίνης μ., Αριστοκλέους πρεσβ.
24	Τ	†Γενέθλιον Ιωαν. Προδρόμου, Παναγιώτου νεομ.,
25	Π	Φεβρωνίας οσιομ.
26	Π	Δαβίδ οσίου εν Θεσ/νίκη, Ιωάννου επ. Γοθθίας
27	Σ	Σαμψών ξενοδόχου οσ.
28	Κ	†Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Κύρου & Ιωάννου των Αναργύρων
29	Δ	†ΠΕΤΡΟΥ & ΠΑΥΛΟΥ Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων
30	Τ	†Σύναξις των 12 Αποστόλων

ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ήχος	Εωθινόν
6	Α΄Θεσ. δ΄13-17	Ιω. κα΄ 14-25	-	-
7	Πρ. β΄1-11	Ιω. ζ΄ 37-52, η΄12	-	-
8	Εφ. ε΄8-19	Μάτθ. ιη΄10-20	-	-
14	Εβρ. ια΄ 33-ιβ΄2	Μάτθ. ιζ΄32-33,37-38, ιθ΄27-30	πλ.δ	Α΄
21	Ρωμ. β΄10-16	Μάτθ. δ΄18-23	α΄	Β΄
28	Ρωμ.ε΄1-10	Μάτθ. στ΄22-23	β΄	Γ΄
29	Β΄ Κορ. ια΄21-ιβ΄9	Μάτθ.ιστ΄13-19	-	-

Απολυτίκιον Αποστόλου Παύλου Ήχος δ΄. Κανόνα Πίστεως

Εθνών σε κήρυκα και φωστήρα τρισμέγιστον των Παφίων διδάσκαλον, Οικουμένης αγλάισμα, ευφροσύνως γεραίρομεν. Τους αγώνας τιμώμεν και τας βασάνους διά Χριστόν, το σεπτόν σου μαρτύριον· Άγιε Παύλε απόστολε πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ σωθήναι τας ψυχάς ημών.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2020

1	Τ	†Κοσμά & Δαμιανού Αναργ. Κωνσταντίνου Κυπρίου
2	Π	Καταθ.εσθήτος Θεοτόκου, Λάμπρου νεομ.
3	Π	Υακίνθου μάρτ. Εύρεσις λειψάνων αγ. Ραφαήλ
4	Σ	Ανδρέου Κρήτης, Μιχαήλ Χωνιάτου Αθηνών
5	Κ	†Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Αθανασίου εν Άθω, Λαμπαδού οσ.
6	Δ	Σισώη οσίου του μεγάλου
7	Τ	Κυριακής μεγαλομ., Θωμά οσ. εν Μαλεώ
8	Τ	Προκοπίου μεγαλ., Θεοδοσίας της μητρός αυτού.
9	Π	Παγκρατίου ιερομ.
10	Π	Των εν Νικοπόλει Αρμενίας 45 μ.,
11	Σ	†Ευφημίας μεγαλομ., Όλγας ισαποστ.
12	Κ	†Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Παΐσιου οσ. Αγιορείτου, Των εν Αρσιονή διαλαμπάντων
13	Δ	Σύναξις Αρχαγγ. Γαβριήλ, Στεφάνου Σαββαΐτου ,αγ. Ηλιοφώτων
14	Τ	Ακύλα απ., Νικοδήμου Αγιορείτου
15	Τ	Κηρύκου & Ιουλίτης μ.
16	Π	Αθηνογένους ιερομ.
17	Π	†Μαρίνης μεγαλομάρτυρος
18	Σ	Αιμιλιανού μ., Φωτίου εν Αθηνών, Ονησιφόρου
19	Κ	†ΤΩΝ ΑΠΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (Δ' Οικ. Συν.) Μακρίνης & Δίου οσίων
20	Δ	†Προφήτου Ηλίου του Θεσβίτου
21	Τ	Ιωάννου & Συμεών του δια Χριστόν σαλού
22	Τ	Μαρίας Μαγδαληνής μυροφ., Μαρκέλλης Χιοπολίτιδος
23	Π	Φωκά ιερομ., Ιεζεκιήλ πρ., Πελαγίας οσ. εν Τήνω
24	Π	Χριστίνης μεγαλομάρτ.
25	Σ	†Η κοίμησις της Αγ. Άννης μητρός Υ.Θ., Ολυμπιάδος διακόνου
26	Κ	†Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Παρασκευής οσιομάρτ., Ερμούλαου ιερομάρτ
27	Δ	†Παντελεήμονος μεγαλομ. & ιαματικού
28	Τ	Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος εν Βάσση, Ειρήνης Χρυσσοβαλάντου
29	Τ	Καλλινίκου μ., Θεοδότης μ.
30	Π	Σίλα, Σιλουανού, Κρήσκεντος Επαινετού & Ανδρονίκου εκ των Ο'
31	Π	Ευδοκίμου, Ιωσήφ του από Αρμαθαΐας, Ανακ. λειψ. Απ. Φιλίππου

ΙΟΥΛΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
5	Γαλ. ε', 22-στ'2	Ματθ.η'5-13	γ'	Δ'
12	Ρωμ. ι'1-10	Ματθ. η' 28-θ'1	δ'	Ε'
19	Τιτ. γ'8-15	Μάτθ. ε'14-19	πλ.α'	ΣΤ'
20	Ιακ. ε'10-20	Λουκ. δ'22-30	-	-
26	Γαλ. γ'23-δ'5	Ματθ.θ'27-35	πλ.β'	Ζ'
27	Β'Τιμ. β'1-10	Ιω.ιε'17-ιστ'2	-	-

Απολυτίκιον των εν Αρσινόη διαλαμψάντων αγίων.

Ύχος πλ. α'. Τον συνάναρχον Λόγον

Αρσινόης κοσμήτορας ευφημήσωμεν
αυτών λιτάς εκζητούντες προς τον Δεσπότην
Χριστόν θείον Νίκωνα, Προέχιον, Αρίσωνα
συν Αρκαδίω, Βαρλαάμ, Καλανδίωσι σοφώ
και σώφρονι Αγαπίω, Κόνωνα, τίμιον
ζεύγος Θεοσεβίου και Νικόλαον.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

1	Σ	† Πρόδοξ Τμ. Σταυρού , 7 παιδων Μαικκαβαίων (Αρχή νηστείας)
2	Κ	† Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Στεφάνου πρωτομ. (ανακ.), Φωτεινής Κυπρίας
3	Δ	Δαλμάτου, Φαύστου & Ισαακίου οσ., Σαλώμης μυροφόρου
4	Τ	Των εν Εφέσω 7 παιδων
5	Τ	Ευσιγίου μ., Ευγενίου οσ. Απώλου, Νόννης μητρ. Γρηγορίου Θεολ.
6	Π	† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	Π	Δομετίου οσιομ., Νικάνορος οσ. θαυμ.
8	Σ	Αμιλιανού Κυζίκου, Μύρωνος Κρήτης, Τριανταφύλλου Ζαγοράς
9	Κ	† Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μαθθίου αποστ.
10	Δ	Λαυρεντίου αρχιδιακόνου, Ξύστου πάπα Ρώμης
11	Τ	Εύπλου διακ. Ανάμν. θαύματος, Σπυρίδωνος του θαυματουργού
12	Τ	Φωτίου & Ανικήτου μ.
13	Π	Μαξίμου ομολογητού
14	Π	Μιχαίου προφ.
15	Σ	† ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΤΟΚΟΥ
16	Κ	† Ι' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Διομήδους μ., Σταματίου, του Αγ. Μανδηλίου
17	Δ	Μύρωνος μάρτ., Παύλου & Ιουλιανής μάρτ.
18	Τ	Φλώρου & Λαύρου
19	Τ	Ανδρέου Στρατηλάτου,
20	Π	Σαμουήλ πρ, Ρηγίνου & Ορέστου μ.
21	Π	Θαδδαίου αποστόλου, Βάσσης & τέκνων αυτής
22	Σ	Αγαθονίκου & συν αυτώ μ., Ανθούσης οσ.
23	Κ	† ΙΑ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ Απόδ. Κοιμήσεως Υ.Θ., Ειρηναίου
24	Δ	Κοσμά του Αιτωλού, Ευτυχούς ιερομ., Διονυσίου Αιγίνης
25	Τ	Βαρθολομαίου απ., Τίτου απ., Κωνσταντίας Πάφου
26	Τ	Ανδριανού & Ναταλίας μ.
27	Π	† Φανουρίου μεγαλομάρτυρος , Ποιμένος οσίου
28	Π	Μωϋσέως οσ. του Αιθίοπος, Αρκαδίου Αρσινόης
29	Σ	† Μνήμη αποτομής τιμίας κεφαλής Ιωάννου Προδρόμου
30	Κ	† Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Αλεξάνδρου, Πατρ. Κ/πόλεως, Βρυαίνης οσίας
31	Δ	† Κατάθεσις Τιμίας Ζώνης Υπεραγίας Θεοτόκου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
2	Πρ.στ'8-ζ'5,46-60	Ματθ.ιδ'14-22	βαρύς	Η'
6	Β' Πέτρ. α'10-19	Ματθ. ιζ' 1-9	-	-
9	Α' Κορ. γ'9-17	Μάτθ. ιδ'22-34	πλ.δ'	Θ'
15	Φίλιπ. β'5-11	Λουκ. ι'38- 42,ια'27-28	-	-
16	Α' Κορ. δ'9-16	Ματθ.ιζ'14-23	α'	Ι'
23	Φίλιπ. β'5-11	Λουκ. ι'38-42,ια'27-28	β'	ΙΑ'
29	Πρ. ιγ'25-32	Μάρκ. στ'14-30	-	-
30	Α' Κορ. ιε'1-11	Μάτθ. ιθ' 16-26	γ'	Α'

Απολυτίκιον Αγίας Κωνσταντίας Ύχος πλ. α'. Τον συνάναρχον Λόγον.

Ασκητή τω μεγάλω διακονήσασα, εν Πάφου περιοικίδι, τω ασκουμένω σεπτώς, Ιλαρίωνι και πίστει διαπρέψασα, ώφθης κοσμήτωρ γυναικών, και προστάτις Παφηνών, θεόσοφε Κωνσταντία, ημίν Χριστόν η αόκνωσ, ιλεουμένη τοις τιμώνσι σε.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

1	Τ	†Αρχή Ινδίκτου , Συμεών Στυλίου, 40 παρθενομαρτύρων
2	Τ	Μάμαντος μ., Ιωάννου νηστευτού πατρ. Κ/πόλεως
3	Π	Ανθίμου ιερομ., Θεοκτίστου οσ., Νεκταρίου Πενταπόλεως
4	Π	Βαβύλα ιερ., Μωϋσέως πρ., Ερμόνης θυγ. Απ. Φιλίππου
5	Σ	Ζαχαρίου προφήτου
6	Κ	†ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Αναμν. του εν Χώναις θαύμ. Αρχηγ. Μιχαήλ
7	Δ	Σώζοντος μάρτ., Σώζοντος παιδομάρτυρος
8	Τ	†ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
9	Τ	†Σύναξις Θεοπατόρων Ιωακείμ και Άννης
10	Π	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας μαρτύρων
11	Π	Θεοδώρας οσ., Ευφροσύνου οσ. μαγείρου, Ευανθίας μ.
12	Σ	Αυτονόμου, Κουρνούτου ιερομ., Ιουλιανού πρεσβ.
13	Κ	†ΠΡΟΤΗΣ ΥΨΩΣΟΣ . Εγκαίμα Ν. Αναστάσεως Χρυσσοτόμου Σμύρ.
14	Δ	†ΥΨΩΣΙΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
15	Τ	Νικήτα μεγαλομ.
16	Τ	Ευφημίας μεγαλομ.
17	Π	Σοφίας, Πίστεως, Ελπίδος, Αγάπης μαρτύρων, Αναστασίου Κυπρίου
18	Π	Ευμενίου επ. Γορτύνης, Αριάδνης μάρτυρ.,
19	Σ	Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος μαρτύρων
20	Κ	†ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ . Ευσταθίου μεγαλομ.
21	Δ	Κοδράτου αποστ., Ιωνά προφ.
22	Τ	Φωκά ιερομ. επ. Σινώπης, Φωκά κηπουρού.
23	Τ	†Σύλληψις Τιμ. Προδρόμου, Ξανθίππης & Πολυξένης οσ.
24	Π	Θέκλης πρωτομ. & ισαπ., Σιλουανού Αθωνίτου
25	Π	Ευφροσύνης οσ., Παφνουτίου πατρός αυτής
26	Σ	†Μετάστασις Ιωάννου Θεολόγου
27	Κ	†Α' ΛΟΥΚΑ . Καλλιστράτου μ.
28	Δ	†Χαρίτωνος ομολ., Νεοφύτου Εγκλείστου
29	Τ	Κυριακού οσ. αναχωρητού
30	Τ	Γρηγορίου ιερομ. επισκ. Αρμενίας του φωτιστού

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
1	Α΄ Τιμ β΄ 1-7	Λουκ. δ΄ 16-22	-	-
6	Α΄ Κορ. ιστ΄ 13-24	Ματθ΄ κα΄ 33-42	δ΄	Β΄
8	Φίλιπ. β΄ 5-11	Λουκ. ι΄ 38, 42, ια΄ 27-28	-	-
13	Γαλ. στ΄ 11-18	Ιω. γ΄ 13-17	πλ.α΄	Γ΄
14	Α΄ Κορ. α΄ 18-24	Ιω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30	-	-
20	Γαλ. β΄ 16-20	Μάρκ η΄ 34-θ΄ 1	πλ.β΄	Δ΄
27	Β΄ Κορ. στ΄ 1-10	Λουκ. ε΄ 1-11	βαρύς	Ε΄

Απολυτίκιον Αγίου ιερομάρτυρος Φωκά Ύχος δ΄. Ταχύ προκατάλαβε

Αστέρα πανέκλαμπρον και φωτοφόρον
Φωκά, εν ύψει σε έθετο, της Εκκλησίας
Χριστός, θαυμάτων ταις λάμπυεσι, πάντων
τας διανοίας καταυγάζοντα όντως, μειούντα
και την ομίχλην των δεινών νοσημάτων,
των πίστει προσιώντων τη σκέπη σου θεόληπτε.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

1	Π	Ανανίου απ., Ρωμανού Μελωδού, Ιωάννου Κουκουζέλη οσ.
2	Π	Κυπριανού & Ιουστίνης μαρτ.
3	Σ	Διονυσίου Αεροπαγίτου,, Δαμάρεως Αθηναίας
4	Κ	†Β΄ ΛΟΥΚΑ. Ιεροθέου Αθην., Ιωάννου Λαμπαδιστού
5	Δ	Χαριτίνης μάρτ., Ερμογένους ιερομ.
6	Τ	†Θωμά αποστ., Κενδέου οσ.
7	Τ	Σεργίου & Βάκχου μεγαλομ., Πολυχρονίου ιερομ.
8	Π	Πελαγίας οσίας, Πελαγίας παρθένου, Ταϊσίας οσίας
9	Π	Ιακώβου απ. του Αλφαίου, Ανδρονίκου & Αθανασίας οσ.
10	Σ	Ευλαμπίου & Ευλαμπίας μαρτ.
11	Κ	†Δ΄ ΛΟΥΚΑ. Αγ. Πατέρων (Ζ΄ Οικ. Συνόδου). Φιλίππου διακόνου
12	Δ	Πρόβου, Ταράχου, Θεοσεβίου Αρσινοΐτου, Επικτήτου
13	Τ	Κάρπου, Παπύλου μ.
14	Τ	Ναζαρίου Γερβασίου μ., Κοσμά Μελωδού, Παρασκευής οσ. Επιβαπνής
15	Π	Λουκιανού πρεσβ. Αντιοχείας, Σαβίνου οσ.
16	Π	Λογγίνου εκατοντάρχου
17	Σ	Ωσή προφ. Ανακομιδή λειψάνων Λαζάρου του τετραημέρου
18	Κ	†Λουκά του Ευαγγελιστού, Μαρίνου του γέροντος μ.
19	Δ	Ιωήλ πρ., Μνάσωνος Ταμασού
20	Τ	Αρτεμίου μεγαλομ., Γερασίμου Κεφαλ., Ματρώνης οσ. Χιοπολ.
21	Τ	Ιλαρίωνος οσ. του Μεγάλου, Ιλαρίωνος και Βαρνάβα
22	Π	Αβερκίου Ιεραπόλεως, Ευλαλίου Λαμπούσης
23	Π	†Ιακώβου αποστ. του αδελφοθέου
24	Σ	Αρέθα μεγαλομάρτυρος, Σεβαστιανής μάρτυρος
25	Κ	†ΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ. Μαρκιανού & Μαρτυρίου, Ταβιθάς ελεήμονος
26	Δ	†Δημητρίου μεγαλομάρτυρος του Μυροβλύτου
27	Τ	Νέστορος μάρτ., Πρόκλης συζ. του Πιλάτου
28	Τ	†Τερεντίου και Νεονίλλης
29	Π	Αναστασίας οσιομ. της Ρωμαίας, Αβραμίου οσ.
30	Π	Ζηνοβίου & Ζηνοβίας μαρτ., Κλεόπα & Αρτεμά εκ των Ο΄ απ.
31	Σ	Στάχυος, Απελλού, Αριστοβούλου εκ των Ο΄ απ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύμνος	Εωθινόν
4	Β' Κορ. στ' 16-ζ' 1	Λουκ. στ' 31-36	πλ.δ	ΣΤ'
11	Τιτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	α'	Ζ'
18	Κολ. δ' 5-11, 14-18	Λουκ. ι' 16-21	β'	Η'
25	Γαλ. α' 11-19	Λουκ. η' 27-39	γ'	Θ'
26	Β' Τιμ. β' 1-10	Ιω. ιε' 17-ιστ' 2	-	-

Απολυτίκιον Αγίου Θεοσεβίου Ύμνος πλ. α'. Τον συνάναρχον Λόγον

Νηστευτήν ελεήμονα και φιλάρετον,
αμνών ποιμένα οφθέντα, εν ηλικίας ακμή,
καθελόντα του εχθρού τα μηχανεύματα,
Αρσινοϊτην τον σεμνόν, Θεοσεβιον πιστοί,
τιμήσωμεν κατά χρέος· και γαρ πρεσβεύει
Κυρίω, ελεηθήναι τας ψυχάς ημών.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020

1	Κ	†Ε΄ΛΟΥΚΑ. Κοσμά & Δαμιανού Αναργύρων, Δαυίδ του εν Ευβοία
2	Δ	Ακινδύνου Πηγαίου, Αφθονίου Ελπιδοφόρου & Ανεμτοδίστου μ.
3	Τ	†Ακεψιμά, Αειθαλά μ., Γεωργίου Τροπαιοφόρου (ανακ.)
4	Τ	Ιωαννικίου σσ., Νικάνδρου Μύρων, Γεωργίου σσ. Καρολίδου
5	Π	Γαλακτίωνος & Επιστήμης μαρτ., Ερμά & Λίνου εκ των Ο΄αστ.
6	Π	Παύλου αρχιεπ. Κ/πόλεως, Δημητριάνου Χύτρων
7	Σ	Των εν Μελιτηνή 33 μ., Λαζάρου σσ. του Γαλησιώτου
8	Κ	†Ζ΄ΛΟΥΚΑ. Συν. Αρχιστρατήγων Μιχαήλ & Γαβριήλ
9	Δ	†Νεκταρίου Αιγίνης
10	Τ	Ολυμπά, Σωσιπάτρου, Ροδίωνος, Αρσενίου σσ. Καππαδόκου
11	Τ	Μηνά, Βίκτωρος & Βικεντίου μ., Θεοδώρου σσ. Στουδίτου
12	Π	Ιωάννου του Ελεήμονος, Νείλου σσ. Στουδίτου
13	Π	†Ιωάννου Χρυσοστόμου Κ/πόλεως
14	Σ	Φιλίππου αποστόλου , Κωνσταντίνου νεομ. Υδραίου
15	Κ	Η΄ΛΟΥΚΑ, Γουρία, Σαμωνά & Αβίβου μ. (Αρχή νηστ. Χριστουγέν.)
16	Δ	†Ματθαίου Αποστόλου & Ευαγγελιστού
17	Τ	Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Γενναδίου αρχιεπ. Κ/πόλεως
18	Τ	Πλάτωνος μ., Ρωμανού μ.
19	Π	Αβδιού προφ., Βαρλαάμ
20	Π	Γρηγορίου Δεκαπολίτου, Πρόκλου Κ/πόλεως, Σωζομένου
21	Σ	†ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Κ	†Θ΄ΛΟΥΚΑ. Φιλήμονος, Ιακώβου σσ. Ευβοίας, Μενίνου Κναφέως
23	Δ	Αμφιλοχίου επ. Ικονίου, Γρηγορίου Ακραγαντίνων
24	Τ	Κλήμεντος Ρώμης, Πέτρου αρχιεπ. Αλεξανδρείας,
25	Τ	† Αικατερίνης μεγαλομ., Μερκουρίου μεγαλομ.
26	Π	Στυλιανού σσ., Νίκωνος Μετανοείτε, Αλυπίου στυλίτ.
27	Π	Ιακώβου μεγαλομ. του Πέρσου
28	Σ	Στεφάνου του Νέου σσ. ομολ. Ειρηνάρχου μάρτ.
29	Κ	†ΙΓ΄ΛΟΥΚΑ. Παραμόνου μ., Φιλουμένου νέου ιερ.
30	Δ	†Ανδρέου αποστ. του Πρωτοκλήτου

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
1	Α΄ Κορ. ιβ΄ 27-ιγ΄ 8	Λουκ. ιστ΄ 19-31	δ΄	Γ΄
8	Εβρ. β΄ 2-10	Λουκ. η΄ 41-56	πλ. α΄	ΙΑ΄
13	Εβρ. ζ΄ 26-η΄ 2	Ιω. ι΄ 9-16	-	-
15	Εφεσ. β΄ 4-10	Λουκ. ι΄ 25-37	πλ. β	Α΄
21	Εβρ. θ΄ 1-7	Λουκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28	-	-
22	Εφ. β΄ 14-22	Λουκ. ιβ΄ 16-21	βαρύς	Β΄
29	Εφ. δ΄ 1-7	Λουκ. ιη΄ 18-27	πλ. δ΄	Γ΄
30	Α΄ Κορ. δ΄ 9-16	Ιω. α΄ 35-52	-	-

Απολυτίκιον Αγίου Ιλαρίωνος του Μεγάλου Ύχος πλ. α΄. Τον συνάναρχον Λόγον

Ιλαρότητι βίου εμφαιδρυνάμενος και
οπλισάμενος σθένει του Λυτρωτού και
Θεού καθυπέταξας νοΐ σαρκός ορμήματα.
Όθεν ως άδυτος αστήρ, Ιλαρίων θαυμαστέ,
αυγάξεις Παφίων δήμους, τους ιλαρώς
δεχομένους τας ικεσίας σου προς Κύριον.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

1	Τ	Ναούμ προφήτου, Φιλαρέτου οσίου του ελεήμονος
2	Τ	Αββακούμπροφ, Μυρόπτης μ., Πορφυρίου οσ. Καυσοκαλυβίτου
3	Π	Σοφονίου πρ., Αγγελή νεομ., Θεοδούλου
4	Π	† Βαρβάρας μεγαλομ., Ιωάννου Δαμασκηνού
5	Σ	† Σάββα οσ. του ηγιασμένου, Διογένους μ.
6	Κ	† Ι΄ ΛΟΥΚΑ. Νικολάου Μύρων Λυκίας του θαυματουργού
7	Δ	Αμβροσίου Μεδιολάνων
8	Τ	Σωσθένους, Απολλώ, Κηφά, Τυχικού εκ των Ο΄, Παταπίου οσ.
9	Τ	† Σύλληψις Αγίας Άννης , Άννης προφ.
10	Π	Μηνά καλλικελάδου, Ερμογένους, Ευγράφου μ.
11	Π	Δανιήλ του στυλίτου, Νόμωνος και Βηχιανού οσίων
12	Σ	† Σπυρίδωνος Τριμυθούτος θαυματ.
13	Κ	† ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ. ΑΓ. ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ. Ευστατίου, Αυξεντίου, Ευγενίου, Λουκίας
14	Δ	Θύρσου, Λευκίου, Καλλινίκου, Φιλήμονος, Απολλωνίου μ.
15	Τ	† Ελευθερίου ιερομάρτυρος & μητρός αυτού Ανθίας
16	Τ	Αγγαίου προφ., Θεοφανούς βασιλ., Μοδέστου Ιεροσολύμων
17	Π	Δανιήλ προφ. & Αγ. Τριών Παιδων, Διουσίσιου Ζακύνθου επ. Αιγ.
18	Π	Σεβαστιανού & Ζωής μαρτ.
19	Σ	Αγλαΐας της Ρωμαίας & Βονιφατίου μ.
20	Κ	† ΠΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. Ιγνατίου Θεοφόρου
21	Δ	Ιουλιανής & των συν αυτή 500 μαρτ., Θεμιστοκλέους μ.
22	Τ	Αναστασίας Φαρμακολυτριάς
23	Τ	Των αγ. 10 μαρτ. Κρήτης, Νήφωνος Κωνσταντιανής
24	Π	Ευγενίας οσιοπαρθενομ. & Φιλίππου μ. πατρός αυτής
25	Π	† Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Σ	† Σύναξις Υπεραγίας Θεοτόκου, Ευθυμίου Σάρδεων ιερομ. & ομολ.
27	Κ	ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ. Ιωσήφ μήστορος, Στεφάνου πρ
28	Δ	Των αγ. Δισμυρίων μ. των εν Νικομηδεία καέντων
29	Τ	Αγίων 14.000 Νηπίων, των υπό Ηρώδου αναρεθέντων
30	Τ	Ανυσίας οσιομ.
31	Π	Μελάνης οσ. της Ρωμαίας, Ζωτικού του ορφανοτρόφου.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών

Ημ.	Απόστολοι.	Ευαγγέλια	Ήχος	Εωθινόν
6	Εβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. ιγ' 10-17	α'	Δ'
12	Εφ. ε' 8-19	Ιω. ι' 9-16	-	-
13	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιδ' 16-24	β'	Ε'
20	Εβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	γ'	ΣΤ'
25	Γαλ. δ' 4-7	Ματθ. β' 1-12	-	-
26	Α' Τιμ. στ' 11-16	Ματθ. ιβ' 15-21	-	-
27	Πρ. στ' 8-ζ' 5, 47-60	Ματθ. β' 13-23	δ'	Ζ'

Απολυτίκιον Αγίου Σπυρίδωνος επισκόπου Τριμυθούντος Ήχος α'. Της ερήμου πολίτης

Της Συνόδου της πρώτης ανεδείχθης
υπέρμαχος, και θαυματουργός θεοφόρε
Σπυρίδων πατήρ ημών. Διό νεκρά συ εν
τάφω προσφωνείς, και όφιν εις χρυσούν
μετέβαλες, και εν τω μέλπειν τας αγίας σου
ευχάς, Αγγέλους έσχες συλλειτουργούντας σοι
ιερώτατε. Δόξα τω σε δοξάσαντι Χριστώ, δόξα
τω σε στεφανώσαντι, δόξα τω ενεργούντι διά
σου πάσιν ιάματα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΛΠΙΔΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ
ΜΕΛΛΟΝ, ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΑΠΟΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Του Μητροπολίτη Πάφου Γεωργίου

Η αφιέρωση, φέτος, του ημερολογίου μας στα εξηντάχρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και τα αδιέξοδα τα οποία μας κυκλώνουν, εξ αιτίας της επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας, μας ώθησαν στο να εκθέσουμε την ιστορική πορεία και τους διαχρονικούς αγώνες του Ελληνισμού στην Κύπρο, διερευνώντας τρόπους επιβίωσης μέσα στον κατακλυσμό των βαρβάρων και απελευθέρωσης του τόπου μας. Στόχος είναι να κατανοήσουμε την κρισιμότητα της κατάστασης και να αγωνιστούμε για ματαίωση των τουρκικών επιδιώξεων.

Η Κύπρος Ελληνική από την αυγή της Ιστορίας της

Από τον 15ο αιώνα π.Χ. έχουμε μόνιμη εγκατάσταση των Μυκηναίων στην Κύπρο. Το αποδεικνύουν και οι αρχαιολογικές έρευνες. Έκτοτε η Κύπρος παρέμεινε Ελληνική, χωρίς ποτέ να αποβάλει τον ελληνικό χαρακτήρα της.

Είναι γνωστές οι αναφορές του Ομήρου, στη μεν Ιλιάδα, στον βασιλιά της Πάφου Κινύρα, που δώρησε στον Αγαμέμνονα, κατά την εκστρατεία της Τροίας, περίφημο θώρακα, στη δε Οδύσσεια, στον Δμήτορα Ιασίδη, περίφημο Αχαιό, που τον θέλει βασιλιά όλης της Κύπρου.

Η παράδοση θέλει ήρωες του Τρωικού πολέμου να ιδρύουν πόλεις βασιλεία στην Κύπρο: Ο Τεύκρος τη Σαλαμίνα, ο Αγαπήνορας την Πάφο, ο Κηφέας την Κερύνηα, και άλλοι, άλλες. Αργότερα ο Αθηναίος Κίμωνας εκστρατεύει και

ελευθερώνει την Κύπρο από τους Πέρσες (461 π.Χ.)

Σπουδαία προσωπικότητα της Κύπρου στον εθνικό τομέα-μιλούν ως τη μεγαλύτερη στους 35 ελληνικούς της αιώνες-, υπήρξε, τον 4ο π.Χ. αιώνα, ο Ευαγόρας, βασιλιάς της Σαλαμίνας, που εμπέδωσε το εθνικό φρόνημα σε όλη την Κύπρο και εργάστηκε για τη συνένωση των Πανελλήνων. Λίγο αργότερα, οι Κύπριοι βασιλείς θέτουν τον στόλο τους στη διάθεση του Μ.Αλεξάνδρου και συμβάλλουν, αποφασιστικά, στην άλωση της Τύρου.

Μετά τον θάνατο του Αλεξάνδρου, η Κύπρος υπάγεται στο κράτος των Πτολεμαίων και αργότερα υποτάσσεται, όπως και η υπόλοιπη Ελλάδα, στους Ρωμαίους.

Στην περίοδο της Ρωμαιοκρατίας, και συγκεκριμένα το 45 μ.Χ., η Κύπρος δέχτηκε την επίσκεψη των αποστόλων Παύλου, Βαρνάβα και Μάρκου και εκχριστιανίστηκε με ταχύτατους ρυθμούς.

Ακολούθησαν τα ευτυχισμένα ελεύθερα χρόνια, όχι βέβαια χωρίς περιπέτειες κατά καιρούς, λόγω της γειτνίασης των Αράβων και των Αραβικών επιδρομών, κατά τα οποία η Κύπρος αποτελούσε τμήμα της Βυζαντινής μας αυτοκρατορίας. Η Εκκλησία μας αναγνωρίστηκε Αυτοκέφαλος από την Γ΄ Οικουμενική Σύνοδο, το 431, αργότερα δε, περί τα τέλη του 5ου αιώνα, ο Αρχιεπίσκοπος της Κύπρου, δέχτηκε βασιλικά προνόμια, από τον αυτοκράτορα, γενόμενος στην πραγματικότητα εκπρόσωπός του, στο άκρο αυτό της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Μέχρι σήμερα ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου φέρει πορφυρούν μανδύα, βασιλικό σκήπτρο αντί πατερίτσας και υπογράφει με κιννάβαρι, κόκκινο δηλαδή μελάνι, όπως ο αυτοκράτορας.

Οι αιώνες της δουλείας. Η πρώτη Τουρκοκρατία

Το 1191, τερματίστηκε ο ελεύθερος βίος μας και περιπέσαμε, για οκτώ ολόκληρους αιώνες, σε διαδοχικές επαχθείς δουλείες σε Ναΐτες, Λουζινιανούς, Ενετούς, Τούρκους και Άγγλους.

Καθ' όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, που κράτησε τρεις αιώνες, από το 1570 μέχρι το 1878, έγιναν πάμπολλες εξεγέρσεις των Κυπρίων, που πνίγονταν όμως στο αίμα. Έστω και αποτυχημένες, όμως, είχαν τη σημασία τους. Κράτησαν το εθνικό αίσθημα ζωντανό και μετέδιδαν αναλλοίωτο και ανόθευτο τον πόθο για ένωση με τη μητέρα πατρίδα, την Ελλάδα, από γενιά σε γενιά. Σ'όλες τις εξεγέρσεις πρωτοστατούσε η Εκκλησία, η οποία ως ο μόνος θεσμικός φορέας των υποδούλων είχε αναλάβει και την παιδεία του λαού.

Στη μεγάλη προσπάθεια του ξεσηκω-

μού του 1821 για ελευθερία, δεν ήταν δυνατό να μείνει πίσω η Κύπρος. Η θέση της, όμως, στο κέντρο του σουλτανικού κράτους, δεν της επέτρεπε ένοπλη εξέγερση. Μια εξέγερση θα καταπνιγόταν αμέσως στο αίμα από δυνάμεις που θα αποβιβάζονταν από τη Μ.Ασία, την Αίγυπτο, τη Συρία. Γι' αυτό και η Κύπρος βοήθησε στον αγώνα με χρήματα, τρόφιμα και οπλισμό.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου
Κυπριανός

Η Κύπρος πλήρωσε βαρύ τίμημα για αυτή τη συμμετοχή της στον αγώνα της παλιγγενεσίας. Την 9η Ιουλίου 1821 ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός απαγχονίστηκε και οι τρεις Μητροπολίτες της αποκεφαλίστηκαν. Σ' ένα εξαήμερο, από τις 9 μέχρι τις 14 Ιουλίου, 486 κληρικοί και λαϊκοί, προύχοντες του λαού, σφαγιασθηκαν από τους Τούρκους.

Η Αγγλοκρατία

Το 1878 η Κύπρος παραχωρήθηκε από την Τουρκία στην Αγγλία. Είμαι σίγουρος πως αν δεν γινόταν αυτή η αλλαγή, στους νικηφόρους πολέμους του 1912-13, το ελληνικό ναυτικό, σ' εκείνη τη μεγαλειώδη εξόρμησή του, θα ελευθέρωνε και την Κύπρο, όπως έκαμε και για άλλα, πολλά, Τουρκοκρατούμενα, τότε, νησιά.

Είναι γεγονός ότι κάμαμε λάθος εκτιμήσεις για τους νέους κατακτητές μας.

Νομίσαμε πως πολύ σύντομα οι Άγγλοι θα παραχωρούσαν την Κύπρο στην Ελλάδα, όπως έκαμαν προηγουμένως, στα 1864, με τα Επτάνησα. Διαψευστήκαμε όμως. Και στο πρόσωπό τους συναντήσαμε την πιο στυγνή δουλεία, στυγνότερη ακόμα και από την Τουρκική. Και η σημερινή κακοδαιμονία μας, στους Άγγλους και στη διαιρετική πολιτική τους οφείλεται.

Ο Αρχιεπίσκοπος Σωφρόνιος, υποδεχόμενος τους Άγγλους, υπενθύμισε σ'αυτούς ότι «ο Κυπριακός λαός θέλει διατελεί αφοσιωμένος εις την νέαν αυτού κυβέρνησιν... χωρίς να αρνηθή την καταγωγήν και τους πόθους αυτού.» Συνεχείς πρεσβείες του Σωφρονίου αλλά και του Κυρίλλου του Β' καθώς και του Κυρίλλου του Γ' στην Αγγλία, υπενθύμιζαν την ελληνικότητα της Κύπρου και ζητούσαν την παραχώρησή της στην Ελλάδα. Ο Αρχιεπίσκοπος Λεόντιος, για 14 χρόνια

Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού θρόνου, αγωνίστηκε με νύχια και με δόντια και κράτησε την παιδεία στα χέρια της Εκκλησίας, διατηρώντας άσβεστο τον πόθο της Ένωσης, σε μian περίοδο που οι Άγγλοι άρχισαν να επιδιώκουν τον αφελληνισμό των Κυπρίων.

Όταν όλα τα ειρηνικά μέσα εξαντλήθηκαν και όταν όλες οι Αγγλικές υποσχέσεις, σε ώρες δύσκολες για την Αυτοκρατορία,

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου
Λεόντιος

όπως κατά τη διάρκεια των δύο παγκόσμιων πολέμων, ότι θα ικανοποιούνταν οι πόθοι του Κυπριακού λαού, διαψεύστηκαν, η Εκκλησία, με επικεφαλής τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Γ' ηγήθηκε του απελευθερωτικού μας αγώνα με σύνθημα και στόχο την Ένωση και μόνο την Ένωση με τη μητέρα Ελλάδα.

Ο απελευθερωτικός μας αγώνας

Από το 1931 που είχε εκδηλωθεί ένα επαναστατικό κίνημα εναντίον των Άγγλων, τα λεγόμενα Οκτωβριανά του 1931, είχε ενταθεί, παρά τα αυξημένα καταπιεστικά μέτρα, η προπαρασκευή του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα. Σε όλες τις πόλεις και τα χωριά είχαν δημιουργηθεί από την Εκκλησία οι ΟΧΕΝ (Ορθόδοξες Χριστιανικές Ενώσεις Νέων και Νεανίδων) που προετοίμαζαν τον αγώνα. Το 1950 διεξήχθη το Ενωτικό Δημοψήφισμα, στο

οποίο 96% του Κυπριακού Ελληνισμού ζήτησε την Ένωση με την Ελλάδα.

Από τότε άρχισε η μυστική εκπαίδευση νέων στα όπλα κι ένας διάχυτος ενθουσιασμός διαπερνούσε μικρούς και μεγάλους. Στους τοίχους πολλών χωριών μας βρίσκονται ακόμα, έστω και ξεθωριασμένα, γραμμένα κάποια συνθήματα, όπως «Την Ελλάδα θέλομεν κι ας τρώγωμεν πέτρες» και «Έλληνες γεννηθήκαμε και Έλληνες θα πεθάνουμε». Ήταν μέσα σ' αυτό το κλίμα που ανδρώθηκε η γενιά των ηρώων της ΕΟΚΑ. Αυτό ήταν το υπέδαφος στο οποίο άνθησε ο ηρωϊσμός τόσων παλληκαριών όπως, του Αυξεντίου, του Παλληκαρίδη, του Μάτση.

Στα τέσσερα μεγαλειώδη χρόνια του επικού εκείνου αγώνα, από το 1955 μέχρι το 1959, ζωντάνεψαν όλα τα προηγούμενα επιτεύγματα της φυλής στα πρόσωπα των νέων ηρώων. Ο Αυξεντίου, με το «μολών λαβέ» που πρόταξε στους

Άγγλους, μόνος και όχι με άλλους 300, ξεπέρασε τον Λεωνίδα. Ο Μάτσης, με την ανεπανάληπτη απάντησή του στον δυνάστη «ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα αλλά περί αρετής», θύμισε τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο. Ο αχυρώνας του Λιοπετρίου αντικατέστησε το Χάνι της Γραβιάς.

Οι πρωτομάρτυρες της αγχόνης
10.5.1956
Μιχαλάκης Καραολής και Ανδρέας
Δημητρίου

Η Κυπριακή Δημοκρατία

Ο απελευθερωτικός μας αγώνας έγινε για την ένωση με την Ελλάδα. Δεν μπόρεσε, όμως, να υλοποιήσει πλήρως τον στόχο του. Άμοιροι πολιτικής παιδείας, χωρίς τη στήριξη του εθνικού κέντρου και υπό την πίεση των ισχυρών της γης, συρθήκαμε στα πλοκάμια της Αγγλικής διπλωματίας και στα νύχια της Τουρκικής βουλιμίας. Συμβιβαστήκαμε, με μια ελλειμματική ανεξαρτησία με πολλά τα σπέρματα της διαίρεσης της Αγγλικής δολιότητας. Ο αγώνας εκείνος, ωστόσο, τερμάτισε την αποικιοκρατία. Δεν ήταν ούτε λίγο ούτε αμελητέο αυτό. Κι άφησε ανοικτή την προοπτική της μελλοντικής βελτίωσης της ελευθερίας που επιτεύχθηκε.

Τα νέα δεινά

Δεν μπορέσαμε, δυστυχώς, να αντα-

ποκριθούμε στις απαιτήσεις ούτε της Ιστορίας, ούτε της στοιχειώδους λογικής. Ενώ ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, από τη θέση του εκλεγμένου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, προσπαθούσε να αντιμετωπίσει τις δολοπλοκίες των Άγγλων και τις επεκτατικές, επεμβατικές βλέψεις της Τουρκίας, που είχε, εν τω μεταξύ, παρακινήσει τους Τουρκοκυπρίους σε ανταρσία, μια μικρή μειοψηφία Ελλήνων της Κύπρου, στράφηκε εναντίον του.

Το σύνθημα της Ένωσης της Κύπρου με την μητέρα Ελλάδα, μαγνήτιζε πολλούς και τότε και σήμερα. Γι' αυτό τον σκοπό διεξήχθη, όπως είπαμε, ο απελευθερωτικός μας αγώνας, και για την ευόδωσή του έγιναν τόσες θυσίες. Η αποδοχή της λύσης της ανεξαρτησίας, από τον Μακάριο, ήταν αποτέλεσμα αδήριτης ανάγκης, ύστερα από την αφόρητη πίεση του Καραμανλή και του Αβέρωφ που απειλούσαν με πλήρη εγκατάλειψη την

Κύπρο. Οι Άγγλοι απειλούσαν με διχοτόμηση κι η Τουρκία караδοκούσε από τότε, αφού η Αγγλική πονηρία την ενέπλεξε στο θέμα, για πλήρη κατάληψη της Κύπρου.

Θα'πρεπε να επικρατήσει η λογική. Κι αυτή τη λογική χρησιμοποιούσε ο Μακάριος. Μέσα από τις παγίδες, με πολλή δεξιοτεχνία προσπαθούσε να πετύχει τον μόνιμο στόχο της Ένωσης. Η μικρή αυτή μειοψηφία δεν μπορούσε να κατανόησει τις δυσκολίες. Κι έγινε θύμα των εχθρών της Κύπρου, υπηρετώντας τα καταχθόνια σχέδιά τους. Καταστροφική υπήρξε η συγκυρία της επιβολής της ξενοκίνητης δικτατορίας στην Ελλάδα το 1967, που οργάνωσε μια άρτια μηχανή παραπληροφόρησης και υπόσκαψης του Μακαρίου στην Εθνική Φρουρά, στα σχολεία, στα σωματεία. Κατάφερε αυτή η υπόσκαψη να διεισδύσει ακόμα και στην Εκκλησία, οδηγώντας σε αδελ-

φοκτόνο σπαραγμό.

Παρά τις ξεκάθαρες προειδοποιήσεις του Προέδρου Μακαρίου, ότι η Τουρκία караδοκούσε κι ότι θα θρηνούσαμε επί ερειπίων, το κακό δεν απεφεύχθη. Και μετρούμε σήμερα σαρανταέξι ολόκληρα χρόνια από τότε. Δεν θα αναφερθώ στο πραξικόπημα, γιατί δεν το αντέχω. Δεν έχω την ψυχική δύναμη να αναφερθώ σε μιαν τόσο μεγάλη προδοσία, σε έναν τέτοιο αυτοεξευτελισμό. Δεν αντέχω στη σκέψη ότι προσφέραμε άφατη αγαλλίαση στους Τούρκους και στους Άγγλους, στον Κίσιγκερ και στον Ετζεβίτ. Δεν μπορώ να βρώ μιαν, έστω και αδύνατη, δικαιολογία για να την προτάξω στους ήρωες μας, τον Αυξεντίου, τον Μάτση, τον Παλληκαρίδη. Τι να τους πω; Ότι την ψυχική ανάταση εκείνων, διαδέχτηκε η νάρκωση η δική μας; Ουσιιάστηκαν εκείνοι, για την Κύπρο και την ελευθερία της, κι ήρθαμε εμείς,

ελάχιστα χρόνια μετά, να προσφέρουμε
την πατρίδα μας στην Τουρκία;

Γρηγόρης Αυξεντίου 3.3.1957
Ο σταυραετός του Μαχαιρά

Η Τουρκική εισβολή και συνεχιζόμενη κατοχή

Το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974
ακολούθησε, στις 20 Ιουλίου, η Τουρκική
εισβολή. Γί'αυτήν, εξάλλου, έγινε το
πραξικόπημα, αυτήν εξυπηρετούσε η

μεγάλη προδοσία.

Η Τουρκία, εκτός από τους φόνους, τους βιασμούς, τις υλικές καταστροφές, κατέκτησε, σε δυο αλληπάλληλες φάσεις του ίδιου εγκλήματος, και κατακρατεί έκτοτε, το 37% του εδάφους μας. Εκτόπισε όλους τους Έλληνες γηγενείς κατοίκους από την περιοχή και, παραγνωρίζοντας κάθε έννοια δικαίου, τουρκοποιεί τα κατεχόμενα και προγραμματίζει κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου.

Κάτω από την πίεση των τετελεσμένων, τη δυστυχία των προσφύγων και τον εκπατρισμό, παρασυρθήκαμε στη διαδικασία των διακοινοτικών συνομιλιών, με στόχο όχι την αποκατάσταση των δικαιωμάτων του λαού μας, αλλά τον συμβιβασμό με την αρπαγή και την αδικία. Αυτό εδραίωσε τη διεθνή προπαγάνδα της Τουρκίας για τη φύση του προβλήματός μας, παρουσιάζοντάς το σαν δικοινοτική διαφορά και όχι ως θέμα εισβολής και

κατοχής και θέτοντας τον εαυτό της στο απυρόβλητο. Παίρνει μάλιστα η Τουρκία τα εύσημα, από τον διεθνή παράγοντα, ως ενθαρρύνουσα τη λύση του προβλήματος.

Η εμπλοκή της πλευράς μας στις διαπραγματεύσεις που συνεχίζονται, έστω και με διαλείμματα, αλλά συνεχίζονται ό,τι και να συμβεί, είχε και άλλα δύο κακά αποτελέσματα για μας: Πρώτα τη σταδιακή αποδοχή όλων των κατά καιρούς διεκδικήσεων των Τούρκων, χωρίς καμιά δική τους υποχώρηση. Αντίθετα κάθε αποδοχή, εκ μέρους μας, μιας διεκδίκησής τους, οδηγούσε σε προβολή νέων διεκδικήσεων. Και δεν είναι δύσκολο πια σε κανένα, να διακρίνει τον τελικό και αμετάθετο στόχο της: Την κατάκτηση και τουρκοποίηση ολόκληρης της Κύπρου.

Έδωσε όμως, αυτή η άγονη, μακροχρόνια, εμπλοκή μας στον διακοινοτικό διάλογο και το καλύτερο άλλοθι στους τρίτους, τα Ηνωμένα Έθνη, τις Μεγάλες

Δυνάμεις τον διεθνή, γενικώς, παράγοντα, για να δικαιολογήσουν την αδράνειά τους. Αφού τα πράγματα θα οδηγηθούν κάποτε σε κάποια λύση, - αυτή είναι η εντύπωση από τις συνομιλίες, - γιατί αυτοί να πιέσουν ή να εμπλακούν;

Οι ισχυροί, οι Μεγάλες Δυνάμεις, δεν ενδιαφέρονται για την επικράτηση του δικαίου αλλά για την ισορροπία στην περιοχή. Η ειρήνη ανάγεται σε αυτοτελή αξία κεχωρισμένη του δικαίου. Εφόσον τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφωνήσουν για την τελική λύση, δεν υπάρχει πρόβλημα για τους τρίτους.

Ο μόνιμος στόχος της Τουρκίας

Εγκαταλελειμμένοι, λοιπόν, στη μοναξιά μας, ίσως και εξ υπαιτιότητός μας, γιατί δεν διεκδικήσαμε το δίκαιό μας με τρόπο πειστικό, διαπιστώνουμε σήμερα, ύστερα από σαρανταέξι χρόνια κατοχής, ότι

όλες οι παραχωρήσεις μας εκλαμβάνονται από την Τουρκία ως αδυναμία, γι' αυτό κι αυτή επανέρχεται κάθε φορά με νέες διεκδικήσεις. Έτσι ο φαύλος κύκλος διεκδικήσεων- παραχωρήσεων διαιωνίζεται. Η πράξη έχει δείξει ότι, η Τουρκία θέλει τον διάλογο για να θέτει, μέσω των εγκάθετών της στην Κύπρο, νέες διεκδικήσεις.

Οι Τούρκοι, από το 1956, υλοποιούν, χωρίς παρεκκλίσεις ένα σχέδιο που κατάρτισαν από τότε για «επανάκτηση», όπως λέν, της Κύπρου. Πέντε από τα έξι στάδια του λεγόμενου «σχεδίου Νιχάτ Ερίμ» έχουν δυστυχώς υλοποιηθεί:

Πρώτος στόχος τους, που τον πέτυχαν, ήταν η παρεμπόδιση της απόδοσης της Κύπρου στην Ελλάδα. Ο απελευθερωτικός μας αγώνας γινόταν για την ένωση. Μπόρεσαν, μέσω της Αγγλικής δολιότητας, να μην μας παραχωρηθεί το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και απέτρεψαν την

ένωση. Δεύτερο στόχο έθεσαν την απόκτηση νομίμων δικαιωμάτων επί της Κύπρου τα οποία είχαν απεμπολήσει με τη συνθήκη της Λωζάνης. Το πέτυχαν κι αυτό με τις συνθήκες της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, πάλι με την δολιότητα των Άγγλων. Τρίτος στόχος ήταν η συγκέντρωση σε θυλάκους των Τουρκοκυπρίων που ήταν διεσπαρμένοι σε όλη την Κύπρο. Με την τουρκοανταρσία του 1963-64, τους μάζεψαν, με τη βία, σε μικρούς θυλάκους όπου δεν επέτρεπαν έλεγχο από το κράτος. Επόμενος στόχος ήταν η «θεραπεία» της αριθμητικής μειονεξίας τους. Ήταν το 18% κι ήμασταν οι Έλληνες το 82%. Έπρεπε, έτσι έλεγε το σχέδιο Νιχάτ Ερίμ, να κουβαλήσουν κόσμο, ώστε να μη φοβούνται κάποιο δημοψήφισμα αν τους επιβληθεί, ή να το επιδιώξουν όταν θα μπορέσουν. Μετά την εισβολή του 1974 μεταφέρουν συνεχώς εποίκους από την

Ανατολή. Υπάρχει ο φόβος σήμερα να είναι περισσότεροι από μας. Είναι, βέβαια, παράνομοι- ο εποικισμός συνιστά έγκλημα πολέμου- αλλά αυτοί ελπίζουν και μεθοδεύουν νομιμοποίησή τους. Ο πέμπτος στόχος τους ήταν η επίτευξη στρατιωτικής υπεροχής στην περιοχή. Με 45 χιλιάδες στρατό κατοχής, 400 άρματα μάχης, με τα πλοία τους να αλωνίζουν στην ΑΟΖ μας, και τα αεροπλάνα τους να παραβιάζουν τον εναέριο χώρο και της Κύπρου και της Ελλάδος, δεν υπάρχει κανένας που να αμφισβητεί την επίτευξη και αυτού του στόχου τους. Μένει, ευτυχώς, ανεκπλήρωτος και δύσκολο να εκπληρωθεί, χωρίς τη συγκατάθεσή μας, ο έκτος τους στόχος που είναι να αποκτήσουν και τον πολιτικό έλεγχο της Κύπρου. Όσο υπάρχει η Κυπριακή Δημοκρατία, το νόμιμο και αναγνωρισμένο από τα Ηνωμένα Έθνη Κράτος, το οποίο διαχειριζόμαστε εμείς, δεν μπορεί

να υλοποιηθεί ο στόχος τους αυτός.

Θα πρέπει όμως, να έχουμε μάθει, από όσα μέχρι σήμερα έχουμε πάθει, ότι καμιά υποχώρηση δεν αποτελεί ανασχετικό φραγμό για τον τελικό στόχο της Τουρκίας. Ούτε κι αν παραδώσουμε τώρα τον υποθαλάσσιο πλούτο μας θα πετύχουμε κάτι. Με τις συνεχείς υποχωρήσεις δεν μπορούμε να φτάσουμε σε λύση.

Μιλτιάδης Στυλιανού
Ο ήρωας της Τάλας. 7.3.1957

Οι ευθύνες μας

Είναι λυπηρό, αλλά άξιο ιδιαίτερης προσοχής και μελέτης, το ότι η φιλοπατρία του λαού μας, παρόλο ότι παρουσιάζει, κατά καιρούς, μεγαλειώδεις εξάρσεις, όπως συνέβη κατά τον απελευθερωτικό μας αγώνα, δεν εμπνέει την καθημερινότητά του. Ο πατριωτισμός σπανίως υπήρξε το σύνηθες δεδομένο ή το κυρίαρχο χαρακτηριστικό του. Μάλλον η αμέλεια, η αδιαφορία, η ιδιοτέλεια και κυρίως ο διχασμός χαρακτηρίζουν την καθημερινότητά μας. Οι Έλληνες αμελούν, καταχρώνται και μαλώνουν. Και αφυπνίζονται εκ των υστέρων, κάτω από τις δυσμενείς συνθήκες που παράγει αυτή η συμπεριφορά.

Από το 1974 δεχθήκαμε και δεχόμαστε καθημερινά πολλές ταπεινώσεις. Κι όμως, πολλοί αντιμετωπίζουν την κατάσταση χωρίς αξιοπρέπεια, χωρίς την

ελληνική περηφάνεια. Οι καθημερινές ανακοινώσεις για τον αριθμό των Ελλήνων Κυπρίων που επισκέπτονται τα κατεχόμενα, τα ποσά που ξοδεύουν εκεί, οι αναχωρήσεις από το παράνομο αεροδρόμιο, οι φωνές για διάνοιξη και άλλων οδοφραγμάτων, για να εξοικειωθούμε κι άλλο με την κατοχή, οι πιέσεις από κάποια κόμματα για μιαν οποιαδήποτε λύση, δίνουν μιαν αίσθηση της εθνικής αφασίας στην οποία ένα μεγάλο μέρος του λαού μας έχει περιέλθει.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες δεν είναι ανεξήγητο το ότι ο διεθνής παράγοντας, ο οποίος παρακολουθεί αυτή την κάμψη του ηθικού μας, πιέζει κι άλλο την πλευρά μας, αφού μάλιστα βρίσκει και σε μερίδα της ηγεσίας μας πρωτοπόρους στην άτακτη υποχώρηση. Κι η Τουρκία περισσότερο αυξάνει τις προκλήσεις της. Αυτά, όλα όμως, θα πρέπει να μας αφυπνίσουν από τον λήθαργο. Οφεί-

λουμε, εμείς τουλάχιστον, όσοι και στην Κύπρο και στην Ελλάδα εξακολουθούμε να αγωνιούμε για το μέλλον του τόπου μας, να πρωτοστατήσουμε στη συνειδητοποίηση, εκ μέρους όλου του λαού μας, των θανάσιμων κινδύνων που διατρέχουμε και στη λήψη ανασχετικών μέτρων, με απώτερο στόχο την αλλαγή πλεύσης, την απαλλαγή από τον θανατηφόρο εναγκαλισμό με τις συνομιλίες που γίνονται, με τον τρόπο που γίνονται, εδώ και σαρανταέξι χρόνια.

Η Τουρκία αντιμετωπίζει σήμερα πολλά προβλήματα, η δε επεκτατική, ιμπεριαλιστική πολιτική της στην Κύπρο, στη Συρία και εναντίον των Κούρδων τα εντείνει και τα επαυξάνει. Θα πρέπει η συνεκτίμηση όλων αυτών, να μας οδηγήσει σε συστράτευση όλων των δυνάμεων μας και στη χάραξη μιας αξιόπιστης, αποτρεπτικής και αποτελεσματικής πολιτικής.

Χρίστος Κκέλης
Ο ήρωας της Κισσόνεργας
7.3.1957

**Επιβάλλεται σωστός προγραμματισμός
από μέρους μας**

Για τη λήψη σωστής απόφασης σε ένα τέτοιο κρίσιμο θέμα, ζήτημα ζωής ή

θανάτου για μας, χρειάζεται, ασφαλώς, ορθή διάγνωση. Θα φτάσουμε στην ορθή διάγνωση, εξετάζοντας με νηφαλιότητα τα γεγονότα δίπλα και γύρω μας.

Στηρίξαμε, τις ελπίδες μας στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και απογοητευόμαστε. Όταν αυτός περιορίζεται μόνο σε ευχές και σε υποδείξεις, πολλές φορές αντίθετες του δικαίου, τούτο αποτελεί στίγμα για την ανθρωπότητα αλλά και θλιβερό, αποκαρδιωτικό, σύμπτωμα, για το μέλλον του κόσμου.

Αυτή η διάγνωση θα πρέπει να μας προσγειώσει. Να μας οδηγήσει μακριά από ψευδαισθήσεις και απατηλές προσδοκίες. Στις δικές μας δυνάμεις και στο δίκαιό μας θα πρέπει κυρίως να στηριχτούμε. Θα πρέπει να θωρακιστούμε με τις αιώνιες αξίες της φυλής μας, να επιδιώξουμε σύμπτωση συμφερόντων με άλλες χώρες της περιοχής ή που έχουν συμφέροντα στην περιοχή, - και δημι-

ουργούν κάποιες ελπίδες οι συναντήσεις με Αίγυπτο και Ισραήλ τον τελευταίο καιρό-, να αποδεσμευτούμε από δεσμεύσεις και υποχωρήσεις που μας επεσώρευσαν οι διαδικασίες σαρανταέξι ετών και που ισχύουν τελικώς, μόνο για μας και όχι για τους Τούρκους. Και ομονοούμεντες να συμφωνήσουμε στον στόχο.

Λύση που είναι αποτέλεσμα βίας και αδικίας δεν μπορεί να επιβιώσει. Ότιδήποτε κι αν δεχθούμε ως συμβιβασμό, κάτω από συνθήκες πανικού και έκδηλης αδυναμίας, θα το χάσουμε οριστικά, χωρίς δυνατότητα επιστροφής στην προηγούμενη κατάσταση. Οι πανικόβλητες υποχωρήσεις ποτέ δεν περιορίζουν τη θρασύτητα του εχθρού, αλλά αντίθετα την ενισχύουν.

Νομίζω πως απηχώ και τις απόψεις της πλειοψηφίας του Κυπριακού Ελληνισμού αν πω ότι εκείνο που δεν τολμήσαμε το 1983, με την ανακήρυξη του ψευδοκρά-

τους, και το 2004, με το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος, την απόσχιση δηλ. όλων των μονομερών υποχωρήσεων και δεσμεύσεών μας, θα πρέπει να το τολμήσουμε τώρα. Και να επανατοποθετήσουμε το πρόβλημά μας στις σωστές του διαστάσεις. Το Κυπριακό είναι πρόβλημα εισβολής και κατοχής. Θα πρέπει η Τουρκία να αναγκαστεί να εγκαταλείψει την Κύπρο για να αποκατασταθούν πλήρως τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι μεθοδεύσεις της Τουρκίας

Επαναλαμβάνω και πάλιν γιατί θα πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε για να μπορέσουμε να το αποτρέψουμε: Αμετάθετος στόχος της Τουρκίας, είναι η κατάληψη και τουρκοποίηση ολόκληρης της Κύπρου. Με τρεις τρόπους επιδιώκει την πραγματοποίησή αυτού του

στόχου της η Τουρκία:

α) Πρώτα με την αποδοχή, εκ μέρους μας, μιας λύσης που να προνοεί κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και δημιουργία εξ υπαρχής ενός νέου κράτους. Μπορεί ο πόθος εκατό συνεχών γενεών Κυπρίων και η επιδίωξή μας, όταν ξεκινούσαμε τον αγώνα, να ήταν η ένωση με την Ελλάδα. Σήμερα, όμως, κυριότερο όπλο μας για επιβίωση του Ελληνισμού στην Κύπρο παραμένει η Κυπριακή Δημοκρατία, το αναγνωρισμένο διεθνώς ανεξάρτητο Κράτος μας. Όσο υπάρχει η Κυπριακή Δημοκρατία συνυπάρχουν και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τη θωρακίζουν και δεν μπορεί η Τουρκία να νομιμοποιήσει την κατοχή. Όσο αδύναμοι στρατιωτικά και νά'μαστε σήμερα, μπορούμε όποτε το επιδιώξουμε να συγκαλέσουμε το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, να απευθυνθούμε ως

ισότιμοι με τα άλλα, κράτη- μέλη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο μόνος τρόπος να απαλλαγεί η Τουρκία από τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις αυτές είναι η διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το νέο κράτος, που θα προκύψει θα είναι αθωράκιστο. Για να προσφύγει στα Ηνωμένα Έθνη ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα θέλει τη συγκατάθεση του Τουρκοκυπριακού «συνιστώντος κρατιδίου», που δεν θα την έχει. Και κατά την πάγια τακτική τους, αμέσως μετά τη συμφωνία, οι Τούρκοι, θα αθετήσουν την υπογραφή τους. Μη έχοντας τότε πού να προσφύγουμε, αφού με τη διάλυση του νέου κράτους θα είμαστε κοινότητα και όχι κράτος, θα γίνουμε όμηροι της Τουρκίας. Γι' αυτό και δεν θα πρέπει να παρασυρθούμε με κανένα τρόπο σε μίαν τέτοια λύση. Όποια κι αν είναι η δομή του νέου κράτους που θα συμφωνήσουμε, θα πρέπει το κράτος αυτό να συνιστά μετε-

ξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Να
ναι συνέχειά της, να μην την αντικαθιστά.

β) Ο δεύτερος τρόπος με τον οποίο οι
Τούρκοι επιχειρούν υλοποίηση του στό-
χου τους είναι ο εποικισμός. Οι μαρτυρίες

Ευαγόρας Παλληκαρίδης. 14.3.1957
Ο τελευταίος της αγχόνης - ο έφηβος
ποιητής

των ίδιων των Τουρκοκυπρίων-όσων απ' αυτούς απέμειναν- είναι ότι σήμερα, πέραν του στρατού κατοχής, υπάρχουν στο κατεχόμενο μέρος της Κύπρου και εκατοντάδες χιλιάδες έποικοι. Το 2007, ο τότε εκπρόσωπος του Γ.Γ. των Ηνωμένων Εθνών, Μάϊκλ Μώλλερ, είχε αποκαλύψει σε Κύπριο επιχειρηματία στην Πάφο, στην παρουσία μου, ότι ο πληθυσμός στα κατεχόμενα ήταν πέραν των 500.000. Έκτοτε ο εποικισμός συνεχίστηκε με εντατικούς ρυθμούς. Ο εποικισμός αποτελεί, βέβαια, έγκλημα πολέμου και καταδικάζεται απ' όλα τα κράτη. Επιχειρούν όμως, οι Τούρκοι, νομιμοποίησή του, με διάφορους τρόπους. Προβάλλουν ήδη τις δικαιολογίες ότι κάποιοι γεννήθηκαν στην Κύπρο, κάποιοι παντρεύτηκαν εδώ, κλπ. Αν συνεχίσουμε να μην αντιδρούμε δυναμικά, ως προς το θέμα αυτό, κάποια στιγμή θα έχουμε την τύχη της Αλεξανδρέττας. Αφού φέρουν με

το μέρος τους τούς ισχυρούς της γης, έχοντας την πλειοψηφία του πληθυσμού, οι Τούρκοι θα επιδιώξουν ενιαίο κράτος και δημοψήφισμα.

Το 1908, στην Αλεξανδρέττα, επαρχία τότε της Συρίας, που τελούσε υπό Γαλλική κυριαρχία, ζούσαν 8000 Τούρκοι και 2.500.000 Σύροι(Άραβες). Οι Αγγλογάλλοι, θέλοντας να έχουν την Τουρκία με το μέρος τους σε έναν ενδεχόμενο Παγκόσμιο Πόλεμο, ανέθεσαν σ'αυτή μian εποπτεία στην περιοχή. Σε 30 χρόνια, μέχρι το 1939, η Τουρκία άλλαξε τον δημογραφικό χαρακτήρα της περιοχής. Έφερε Τούρκους, έδιωξε τους ντόπιους, ζήτησε και πέτυχε δημοψήφισμα και κατέστησε την Αλεξανδρέττα επαρχία της Τουρκίας. Αν δεν αντισταθούμε αποτελεσματικά στα εποικιστικά σχέδια της Τουρκίας θα έχουμε και εμείς την τύχη της Αλεξανδρέττας.

γ) Και τέλος, θα επιδιώξουν τον στόχο

τους, με τη μέθοδο του εκφοβισμού. Θα πράξουν ότι έπραξαν στην Ίμβρο και στην Τένεδο, αναγκάζοντάς μας να φύγουμε στο εξωτερικό για εξασφάλιση ασφάλειας για τα παιδιά μας. Η παραμονή των Ελλήνων της Ίμβρου και Τενέδου στα νησιά τους εξασφαλιζόταν με τη συνθήκη της Λωζάνης. Θα είχαν ευρείες ελευθερίες, σχολεία, αυτοδιοίκηση κλπ. Οι Τούρκοι τότε εγκατέστησαν τις φυλακές μεγίστης ασφαλείας στην Ίμβρο. Τη μια νύκτα άφησαν να διαφύγει ένας βαρυποινίτης που σκότωσε κάποιον Έλληνα, την άλλη άφηναν άλλον που βίαζε μια Ελληνίδα, με αποτέλεσμα σιγά-σιγά ο Ελληνικός πληθυσμός να φύγει. Έτσι θα επιδιώξει και στην Κύπρο η Τουρκία. Προκαλώντας προβλήματα στη γραμμή αντιπαράταξης, ή με τους Τούρκους και τους μουσουλμάνους λαθρομετανάστες που διατηρούν ως εγκάθετους στις ελεύθερες περιοχές, θα

δημιουργήσουν κλίμα ανασφάλειας και πανικού στις τάξεις του λαού με μόνο τρόπο αντίδρασης την φυγή.

Κυριάκος Μάτσης
19.11.1958

Ο σταυραετός του Πενταδακτύλου

Τι θα πρέπει να κάμουμε

Η Κύπρος βρίσκεται, χωρίς αμφιβολία, αυτή τη στιγμή στην κρισιμότερη φάση της εθνικής της ζωής. Ο Ελληνισμός της Κύπρου βρίσκεται, σήμερα, σε τροχιάν αφανισμού από τον τόπο στον οποίο ζει εδώ και 35 αιώνες.

Έχουμε υποχρέωση να αντισταθούμε στην υλοποίηση των Τουρκικών στόχων και να τους ματαιώσουμε.

Είναι, νομίζω, η κατάλληλη ευκαιρία, με το αδιέξοδο στο οποίο περιήλθαν οι συνομιλίες, να σταθούμε νηφάλια και να ανασκοπήσουμε την πορεία μας. Να δούμε τα λάθη μας και να διαγράψουμε πορεία εξόδου από τα αδιέξοδα.

Στην ομιλία του, όταν παραλάμβανε το βραβείο Νόμπελ, ο μεγάλος μας ποιητής Γιώργος Σεφέρης, είχε πει ανάμεσα στ' άλλα και τα εξής: «Οι Έλληνες περάσαμε βάσανα πολλά. Στο διάβα

των αιώνων πολλοί μηδίσανε, πολλοί κατάντησαν γραικύλοι, πολλοί εξισλαμίστηκαν και γίνηκαν γενίτσαροι, αρκετοί συνεργάστηκαν με τους Φράγκους, μπολιάστηκαν με τη νοοτροπία τους και αφομοιώθηκαν από αυτούς. Όμως πάντα υπήρχαν οι Έλληνες που διατηρούσαν τη συνέχεια και την παρέδιδαν στην επόμενη γενιά! Κι αυτοί οι Έλληνες, στους οποίους συγκαταλεγόμαστε κι εμείς, που αγωνιούμε για το μέλλον της Κύπρου, πρέπει να προγραμματιστούμε.

Η εθνική αφύπνιση, που οδηγεί σε εθνική αυτογνωσία και ενότητα, είναι μονόδρομος, αν θέλουμε να επιβιώσουμε ως Ελληνισμός στην Κύπρο. Η επιβίωσή μας μπορεί να είναι αποτέλεσμα μόνο της συνεχούς εγρήγορσης των φυσικών και ψυχικών μας δυνάμεων. Μόνο η αγωνία και η συνεχής μέριμνά μας για τη συνέχιση της ιστορικής διαδρομής μας και ο πόθος μας για εθνική προκοπή

μπορούν να αποτελέσουν εγγύηση για το μέλλον μας. Η Ιστορία τιμωρεί σκληρά όσους θεωρούν εξασφαλισμένη την παρουσία τους σ' αυτήν.

Αυτή η εγρήγορση θα πρέπει να μας οδηγήσει και στη λήψη κάποιων στοιχειωδών, τουλάχιστον, προστατευτικών μέτρων. Ένα κράτος που αυτοπεριορίζεται σε παθητική άμυνα, που εν μέσω πρωτόγνωρων εθνικών κινδύνων περιορίζει τον χρόνο της στρατιωτικής θητείας και εκμηδενίζει τις στρατιωτικές-αμυντικές δαπάνες του, είναι αδύνατο να πειθαναγκάσει έναν επιθετικό αντίπαλο σε παραίτηση από τους στόχους και τις επιδιώξεις του.

Είναι, ασφαλώς, αναγκαίο και το ηθικό αγωνιστικό φρόνημα του λαού, που πρέπει να σφυρηλατηθεί στις πνευματικές, ηθικές και πολιτιστικές μας αξίες, αλλά είναι απαραίτητη και μια αμυντική υποδομή στην οποία θα στηριχτεί αυτό

το φρόνημα, για να καταστεί αποτελεσματικό και να μεγαλουργήσει.

Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις ότι είναι εύκολη υπόθεση η αλλαγή πλεύσης την οποία προτείνουμε. Δεν έχουμε, όμως άλλη λύση. Για να υπενθυμιστεί στη διεθνή κοινότητα, ένα γεγονός που αφέθηκε από το 1974 να ξεχασθεί, ότι δηλ. στην Κύπρο έγινε εισβολή ενός ξένου κράτους που εξακολουθεί να κατακρατεί με τη βία το 40% του εδάφους μιας άλλης χώρας εδώ και 46 χρόνια, χρειάζονται αγώνες. Οι εύκολοι και ακίνδυνοι τρόποι, όμως, δεν μπορούν να κάμψουν την Τουρκική αδιαλλαξία.

Τι το πιο λογικό και αφοπλιστικό, ακόμα και για τους εχθρικά διακείμενους προς εμάς, να απαιτήσουμε και για τον λαό μας ό,τι απολαμβάνουν όλοι οι άλλοι Ευρωπαίοι και γενικά όλοι οι ελεύθεροι άνθρωποι;

Αν κάθε Ευρωπαίος έχει το δικαίωμα της

ελεύθερης διακίνησης παντού, σε όλη την Ευρώπη, εμείς γιατί να μην έχουμε αυτό το δικαίωμα στην ίδια την πατρίδα μας;

Αν κάθε Ευρωπαίος μπορεί να εγκαθίσταται ελεύθερα, όπου θέλει σε όλη την Ευρώπη, γιατί εμείς να μην μπορούμε να επιστρέψουμε στα χωριά και στις πόλεις μας;

Αν όλοι οι Ευρωπαίοι έχουν το δικαίωμα απόκτησης περιουσίας σε όλες τις χώρες της Ευρώπης γιατί οι δικές μας περιουσίες να μην μας επιστρέφονται; Και αν παντού ισχύει το «ένας άνθρωπος μία ψήφος» γιατί σ' έμάς το 18% να επιβάλλεται στο 82% και με τα διάφορα «veto» να παραλύει το Κράτος;

Θα πρέπει με συνέπεια να προβάλλουμε τις πιο πάνω αξιώσεις μας, απαιτώντας, ταυτόχρονα, την αποχώρηση όλων των στρατευμάτων κατοχής και των εποίκων. Μπορούν οι Ευρωπαίοι

εταίροι μας να πουν ότι όλα αυτά ισχύουν μόνο για εκείνους και όχι για μας; Αφού, όμως, εμείς δεχόμαστε να διαπραγματευόμαστε για εκπτώσεις στα δικαιώματά μας, τους δίνουμε το τέλειο άλλοθι για να μην ενδιαφέρονται για μια ορθή, δημοκρατική και δίκαιη λύση του προβλήματός μας. «Βρέστε τα», μας λεν, «και εμείς θα αποδεχτούμε ό,τι εσείς συμφωνήσετε».

Κι ας μη ξεχνούμε ότι και οι ξένοι, οι Μεγάλες Δυνάμεις και τα Ηνωμένα Έθνη, οι Εταίροι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συνάγουν συμπεράσματα, για την πολιτική τους έναντί μας, όχι με κριτήριο την ετοιμότητα υποχωρήσεων και υποκλίσεων μας προς τον κατακτητή, αλλά με κριτήριο την αποφασιστικότητά μας για αγώνα και την ικανότητα για υπεράσπιση των εθνικών μας συμφερόντων.

Με τα συνεχή «δώσε» δεν φτάνουμε σε λύση. Αντίθετα διεγείρουμε τη βου-

λιμία του κατακτητή. Μόνο ανασύνταξη
δυνάμεων και επανατοποθέτηση του
προβλήματός μας στις σωστές του δια-
στάσεις υπόσχονται έξοδο, έστω και με
πολλές θυσίες από το αδιέξοδο.

Και να' μαστε έτοιμοι. Αν, μη γένοι-
το, γονατίσει η Ηγεσία, την Ιστορία θα πρέ-
πει να τη σηκώσουμε στους ώμους μας
εμείς, ο λαός.

ΟΝΟΜΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ΟΝΟΜΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ΟΝΟΜΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ΟΝΟΜΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ΟΝΟΜΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΠΙΝΑΞ

Ημερομηνία Εορτασμού του Πάσχα

2020 Απριλίου 19	2037 Απριλίου 5	2054 Μαΐου 3
2021 Μαΐου 2	2038 Απριλίου 25	2055 Απριλίου 18
2022 Απριλίου 24	2039 Απριλίου 17	2056 Απριλίου 9
2023 Απριλίου 16	2040 Μαΐου 6	2057 Απριλίου 29
2024 Μαΐου 5	2041 Απριλίου 21	2058 Απριλίου 14
2025 Απριλίου 20	2042 Απριλίου 13	2059 Μαΐου 4
2026 Απριλίου 12	2043 Μαΐου 3	2060 Απριλίου 25
2027 Μαΐου 2	2044 Απριλίου 24	2061 Απριλίου 10
2028 Απριλίου 16	2045 Απριλίου 9	2062 Απριλίου 30
2029 Απριλίου 8	2046 Απριλίου 29	2063 Απριλίου 22
2030 Απριλίου 28	2047 Απριλίου 14	2064 Απριλίου 13
2031 Απριλίου 13	2048 Απριλίου 5	2065 Απριλίου 26
2032 Μαΐου 2	2049 Απριλίου 25	2066 Απριλίου 18
2033 Απριλίου 24	2050 Απριλίου 17	2067 Απριλίου 10
2034 Απριλίου 9	2051 Μαΐου 7	2068 Απριλίου 29
2035 Απριλίου 29	2052 Απριλίου 21	2069 Απριλίου 14
2036 Απριλίου 20	2053 Απριλίου 13	2070 Μαΐου 4

**ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΡΑΦΑΗΛ
ΠΑΧΥΛΑΜΜΟΥ**

**Επίσημες τελετές
στον Ιερό Ναό Αγίου Ραφαήλ
Παχυάμμου κατά το 2020**

21 Απριλίου (Τρίτη της Διακαινησίμου)
Η μεγάλη ετήσια πανήγυρις των Αγίων
Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης
των Νεοφανών.

3 Ιουλίου (Παρασκευή βράδυ)
Η καθιερωμένη αγρυπνία για την εύρεση
των λειψάνων του Αγίου Ραφαήλ.

12 Ιουλίου (Κυριακή)
Εθνικό Μνημόσυνο Νίκου Χρίστου
Σολωμού

9 Αυγούστου (Κυριακή)
Το ετήσιο μνημόσυνο των πεσόντων στις
μάχες της Τηλλυρίας το 1964.